

OBSAH PRVNÍHO DÍLU

PŘEDMLUVY

Pronásledování Romů za nacismu (historický nástin)

(Milena Hübschmannová) **13**

Německo **18**

Čechy a Morava **31**

Belgie a Holandsko **33**

Francie **33**

Polsko **36**

Pobaltské státy **40**

Maďarsko **43**

Rumunsko **44**

Jugoslávie **46**

Neuznaná genocida **49**

Slovensko v letech 1939–1945 (MH) **52**

Historie podle svědectví romských pamětníků (MH) **61**

Jak vznikl soubor těchto svědectví **61**

Etika při dotazování **63**

Faktická spolehlivost orální historie **63**

Jak jsme postupovali při redakci rozhovorů **65**

Rom/Cikán/„cikán“ **69**

Jazyk při komunikaci a překlad do češtiny **72**

Transkripce romských rozhovorů **73**

Poděkování **77**

Možnosti odškodnění Romů v České republice (Jana Kramářová) **78**

Možnosti odškodnenia Rómov v Slovenskej republike (René Lužica) **81**

1939—SRPEN 1944

I / GHETTIZACE A OSTRAKIZACE ROMŮ

Úvod (MH) **87**

Mgr. Elena Lacková (MH) **97**

Andrej Giňa (A, MH) 110
Verona Giňová (MH) 114
MUDr. Ján Cibula (MH) 120
Luboš Horváth — Lajoš (MH) 127
Michal Konček (MH) 133
Verona Fečová, Olga Fečová (MH) 150
Mária Danielová (MH) 163
Margita Miková (MH) 173
Obrazová příloha k oddílu 181

II / ROMOVÉ V ARMÁDĚ

Úvod (MH) 197
Petr Horváth (A, MH) 209
Štefan Oláh (OK, MH) 211
Jozef Pešta (MH) 215
Štefan Kočko (MH) 222
Tibor Gombár (MH) 239
Otto Baláž — Otino, Valéria Balážová (JČ, JP) 256
Jozef Diro, Gizela Dirová (MH) 263
Koloman Sendrej (MH) 278
Vojtěch Bendík (MH) 284
Mgr. Elena Lacková (MH) 297
Imrich Daško, Pavlína Dašková (HŠ, EŽ, MH) 301
Vojtěch Fabián — Bela (MH) 331
Koloman Pompa — Emelik (MH) 362
Paní A (MH) 381
Obrazová příloha k oddílu 391

III / ROMOVÉ V PRACOVNÍCH TÁBORECH

Úvod (MH) 407
Vasil Demeter — Vaškus, Bertín Demeter (MH) 414
Vojtěch Grundza (MH) 441
Jan Horváth, Mária Horváthová (MH) 451
Jozef Horváth (MH) 470
Andrej Kešel (HS) 486

Andrej Kišš (ZA) 496
Jozef Synů, manželka Jozefa Synů, paní Slepčíková (MH) 507
Anna Cinová (MH) 527
František Kotliar (MH) 556
Tibor Cico (MH) 563
Helena Študiová, Mgr. Elena Lacková (MH) 568
Obrazová příloha k oddílu 579

IV / ROMOVÉ ZA JIHOMORAVSKOU HRANICÍ

Úvod (MH) 589
Mgr. Bartoloměj Daniel (MH, JP) 593
Františka Zimová, Ignác Zima (MH) 610
Jozefína Danielová (JČ) 636
JUDr. Tomáš Holomek (MH) 646
Pavlína Nováková (JB) 652
Obrazová příloha k oddílu 663

V / VZTAHY MEZI ROMY A ŽIDY NA VÝCHODOSLOVENSKÉ VESNICI PŘED DRUHOU SVĚTOVOU VÁLKOU A DOPAD GENOCIDY ŽIDŮ NA ROMY

Úvod (MH) 677
Mgr. Elena Lacková (MH) 685
Tera Fabiánová (MH) 694
Jolanka Kurejová, Aladár Kurej (MH) 704
Dezider Landa (MH) 717
Maxmilián Špira (MH) 720
Obrazová příloha k oddílu 723

VI / ROMOVÉ V PARTYZÁNSKÉM Hnutí A VE SLOVENSKÉM NÁRODNÍM POVSTÁNÍ

Úvod (MH) 741
Ján Tumi — Koro — Partyzán, Zuzana Tumiová (MH) 748
Ladislav Petík (MH) 763
Eva Pechová (MH) 771
Ladislav Tancoš (MH) 776
František Klempár, paní Klempárová (MH) 782
Pan Fedák, pan Harčár (MH) 810

Šándor Mirga, Luboš Horváth — Lajoš (MH) **819**

Dvě nepřímá svědectví o romských partyzánech (MH) 831

Mgr. Elena Lacková (MH) **832**

Agnesa Horváthová, Mgr. Elena Lacková, Irena Křoková (MH) **848**

Anna Virágová (MH) **858**

Jozef Abrahám, Vilma Abrahámová (MA) **868**

Obrazová příloha k oddílu 893

Soupis zkratk autorů a redaktorů memorátů

(A) = autorský text

(EŽ) = Edita Žlnayová

(HS) = Hana Syslová

(HŠ) = Hana Šebková

(JB) = Jiří Binder

(JČ) = Jan Červenka

(JP) = Jiří Pos

(LV) = Lada Viková

(MA) = Milena Alinčová

(MB) = Marie Bořkovcová

(MH) = Milena Hübschmannová

(OK) = Olga Kurejová

(PW) = Peter Wagner

(SU) = Saša Uhlová

(VK) = Veronika Kamenická

(ZA) = Zbyněk Andrš